

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 45 kr., miesięcznie 15 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wstępu w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamae sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Aeryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Wołchy. — Dania. — Szwecya. — Rosya. — Księztwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące z Wiednia i z krajów koronnych. — Pertraktacje dyplomatyczne.)

Wiedeń, 2go lutego. *Gazeta wiedeńska* z dnia 1. lutego ogłasza w części urzędowej, że Jego c. k. apost. Mość najłaskawiej mianował raczył sekretarza legacji *Władysława* hrabię *Karnickiego* szambelanem dworu.

— Dnia 30. z. m. odbył się na pokojach Cesarskich w c. k. burgu trzeci i ostatni w tym karnawale bal dworski. Wysoka szlachta bawiąca w stolicy, dwór, wysoka wojskowość zebrana była licznie w wspaniałych salonach. Między zaproszonymi gośćmi znajdował się król. pruski pułkownik i fligeladjutant baron Mantuffel. Ich Mości Cesarstwo i członkowie cesarskiej rodziny przybyli na bal po dziewiątej godzinie i bawili do pół nocy. Muzyką balową dyrygował kapelmistrz Strauss. — Jego Excel. JM. książdz arcybiskup Othmar Rauscher był dnia 31. z. m. na ministeryalnej konferencji, gdzie się naradzano nad rozporządzeniami względem przeprowadzenia konkordatu.

Według wykazu z końca miesiąca następujący: Zapas srebra 50.908.097 zlr., obieg banknotów 383.634.237 zlr.; portefejl 90.420.974 zlr.; zaliczki na papiery państwa 82.829.100 zlr., fundowany dług państwa 60.176.352 zlr. — W porównaniu z wykazem z poprzedzającego miesiąca pomnożył się zapas srebra o 1.487.543 zlr., obieg banknotów o 5.743.962 zlr.; portefejl powiększył się w Wiedniu i w bankach filialnych o 4.425.059 zlr., a zaliczki na deponowane papiery państwa o 3.789.600 zlr., ufundowany dług państwa zmniejszył się o 276.490 zlr.

— Wychodząca w Medyolanie *Gazetta ufficiale* donosi, że prowincjonalna kongregacya w Sondrio wotowała adres podziękowania Jego Cesarskiej Mości za opuszczenie podatku z powodu zarazy na winogrona; taki sam adres uchwaliła kongregacya municypalna w Monza.

— Z Wenecyi donoszą, że prowincjonalna władza techniczna i izba handlowa w Cremonie przyjęła projekt budowy kolei żelaznej z Cremony do Pizzighetone.

— Książę i księżna Montenegro przybyli do Tryestu.

— Według doniesienia telegraficznego w dzienniku *Independance Belge* miał hrabia Rechberg pomimo zamiarów Prus przedłożyć dnia 31. z. m. sejmowi związkowemu w Frankfurcie warunki pokoju podane Rosyi, ze strony gabinetu austriackiego. — Korespondent dziennika *Constitutionnel* donosi z Wiednia: Zamiarem mocarstw było przeszkodzić, ażeby Prusy na podstawie protokołu podpisanego dnia 9. kwietnia 1854, nieżądały udziału w układach. Posłanowały przeto mocarstwa zachodnie zamknąć finalnym protokołem układy, które się potąd toczyły w Wiedniu i tym sposobem oddzielić zupełnie konferencye wiedeńskie od tych, które się odbędą w Paryżu. Projekt tego protokołu przesłał hrabia Walewski panu Bourqueney, a hrabia Buol natychmiast przyzwolił na podpisanie tego dokumentu. Także książę Gorczakow zgodził się na te propozycye, ale dla formy zażądał w drodze telegraficznej przyzwolenia swego rządu. Pełnomocnicy będą mieli w Paryżu z początku tylko konferencye, by zawrzeć ugodę względem preliminarjów, w których wyszczególnione będą wszystkie punkta mogące dać powód do odnowienia kroków nieprzyjacielskich. Sam traktat pokoju stawiony być ma potem pod gwarancję całej Europy a wszystkie gabinety wezwane będą do podpisu.

Ameryka.

(Wypadki i zmiany w republikach środkowej Ameryki. — Cesarza Faustyna wyprawa.)

Nowojorskie doniesienia z Ameryki środkowej sięgają po dzień 10. grudnia, i są dosyć ciekawe. Po odniesionem zwycięstwie stron-

nictwa demokratycznego, gdy im przewodźca Castillon umarł w ciągu wojny, wybrano w Nicaragwie prezydentem jenerała Patricio Rivas, męża umiarkowanego i ze wszech miar zacnego. Zebrał on gabinet swój ministeryalny z samych krajowców, z wyjątkiem tylko naczelnego wodza armii, którą to posadę powierzył pewnemu Amerykanowi z krajów północnych, nazwiskiem Walker. Niestosownie przypisywały niektóre dzienniki amerykańskie Walkerowi władzę nieograniczoną i despotyczną, gdy jest tylko jenerałem płatnym od rządu, chociaż zresztą posiada ta ważną jest wśród stosunków terażniejszych. Jakoż umie on utrzymać zupełną spokojność w Nicaragwie a napływ podróżnych z północy ścisną Nicaragwy do Kalifornii ma być niezmierny. Każdy paropływ przewozi znaczna liczbę pasażerów. Nierównie gorszy stan rzeczy w niektórych państwach ościennych, a mianowicie w Hondurze i Guatemali. Zeszłego października przedsięwziął dawniejszy przewodźca indyjski a obecnie dożywoty prezydent w Guatemali, Rafał Carrera, wyprawę wojenną do Hondury w tym jedynie zamiarze, by stracić prezydenta sąsiedniego Cabannas, znanego z swej ludzkości i sprawiedliwości. Jakoż dopiął tego zamiaru: Cabannas musiał po dzielnym oporze szukać schronienia w San Salvador, a w miejsce jego narzucono mieszkańcom Juana Lindo prezydentem. Carrera wrócił po tej wyprawie do Guatemli, lecz w odwrocie swym stracił do 1500 żołnierza na febrę i cholere. Cabannas zażądał tymczasem zbrojnej pomocy od państwa San Salvador, i właśnie wybiera się z siłą 1000 żołnierzy krajowych i 500 Amerykanów północnych w pochód do Guatemli dla powetowania najścia Carrery. Słychać przy tem, że mimo wszelkich przeszkód ze strony rządu w Waszingtonie wyprawilo się okrętami z Nowego Orleanu do środkowej Ameryki do 300 młodych ochotników, którzy chcą się przyłączyć do armii Cabannas'a, i odbyć z nim pochód wojenny do Guatemli.

Zresztą ze wszystkich pięciu państw Ameryki środkowej jedno tylko doznaje zupełnego u siebie pokoju, a mianowicie państwo Costarica, dokąd też wśród stosunków terażniejszych najwięcej jeszcze sięgają się wychodźców.

Z Meksyku otrzymano w Anglii doniesienia z 30. stycznia o niepomyślnym stanie rzeczy w tej republice. Jeden z korespondentów tamtejszych upewnia, że wkrótce przyjdzie do oderwania się i ustalenia w osobne państwo krain Coahuila, Nuevo Leon i Tamulipas od Meksyku. — Z Port au Prince donoszą z 10. stycznia, że Cesarz Faustyn, który jak wiadomo, wypowiedział wojnę państwu St. Domingo, przekroczył granicy tego kraju dnia 20go grudnia we trzy korpusy. Jeden z tych korpusów zaszedł od strony północnej, drugi od południa, a z trzecim wyruszył sam Cesarz ze swojej stolicy. Wojska jego zostały jednak wszędzie pobite, a sam Cesarz Faustyn musiał śpiesznie uchodzić. Teraz znajduje się na przyładku, gdzie nowa rewolucya pozbawić go może korony. Równocześnie kazał kilku swych jenerałów za ich odwrót stawić przed sąd wojenny i śmiercią ukarać.

Portugalia.

(Kortezy odroczone. — Niepokoje w posiadłościach afrykańskich.)

Lizbona, 18. stycznia. Dekretem królewskim odłożono do 19. nowe posiedzenia Kortezów, które też odroczyły się zaraz po wyborze prezydenta i obu sekretarzy w Izbie parów i deputowanych. — Z wielką niecierpliwością wyglądają tu obwieszczeń rządowych o rezultacie negocjacji, które minister finansów Fontes de Melho rozpoczął podczas ostatniej swej podróży w Londynie i Paryżu. Jeden z opozycyjnych dzienników tutejszych, a zatem stroniczych, zawiera nie bardzo pomyslnie doniesienia z Mozambique. Według tej więc korespondencyi miał Iman z Maskate panowanie swe rozszerzyć w stronach południowych, a ostatnie jego zabory i zagony sięgały w groźny sposób aż do Capo-Delgado. Liczne bandy zbrojnych krajowców zebrały się na dolinie Zambeze, i starły się jak słychać zwycięzko z wojskiem królewskim. Ościenne pokolenia w Sofala i Quillimane podniosły także rokosz. Kolonia Mozambique jest bardzo dogodną dla Portugalii stacją, a mianowicie dla jej okrętów żeglujących z Europy do Indyi wschodnich i odwrotnie. Według ostatnich raportów urzędowych wynosiła liczba mieszkańców opodatkowanych 200.000 dusz, rodowitych zaś poddanych portugalskich 70.000. Przedmiotem wywozu jest głównie kość słoniowa, której liczne trzody słoniów w lasach Zambezima dostarczają, tudzież piasek złoty, szylkret, szara ambra, guma i futra.

Również i inną drogą otrzymane doniesienia z Mozambique nie są pomyślnie; i sprawdza się, że Iman z Maskate opanował strony południowe, a ostatnie jego zabory dosięgają tak już blisko posiadłości portugalskich, że Capo-Delgado jest przezeń zagrożone. Liczne bandy zbrojnych murzynów idąc za prądem rzeki Zambize naszły dolinę tegoż nazwiska, i oparły się wysłanym przeciw nim wojskom królewskim. Ludność w Sofala i Quillemane miała się już także zbuntować. Rzecz ta jednak potrzebuje jeszcze sprawdzenia, zwłaszcza że wiadomość o tem podaje dziennik wyraźnie opożyczny, a zatem nie zasługujący na wiarę zupełną. Spodziewać się zresztą, że cały stan tej sprawy musi być rządowi najlepiej znany, i zapewne nieomieszka przedsięwziąć środków potrzebnych do obrony posiadłości swych i bandery na zachodnim wybrzeżu afrykańskim.

Hiszpania.

(Rozruch ubóstwa. — Strażnica morską na wybrzeżach Marokańskich. — Depesza z 30. stycznia.)

Z **Madrytu** donoszą pod dniem 26. stycznia: Wczoraj obłągało do 500 kobiet pomieszkanie gubernatora cywilnego i głośnym wrzaskiem i krzykiem domagały się wsparcia; — ktoś rozgłosił między ludem, że gubernator otrzymał do rozdzielienia pomiędzy ubóstwo znaczne jakieś dary; dopiero na odpowiedź rządu, że pogłoska ta jest zmyślona, rozeszły się tłumy ale ztorzezać wszystkim. — Rząd polecił ministrowi swemu w Maroku porozumieć się z Cesarzem marokańskim względem wybudowania strażnicy morskiej na zachodnio-południowym krańcu cieśniny gibraltarskiej u wybrzeży marokańskich. Rząd obiecuje wysłać do nadzoru i zarządu budowy swych inżynierów. — Depesza z Madrytu z dnia 30. stycznia donosi: Kortezy zezwolili wczoraj na zawiązanie nowego towarzystwa kredytowego. — Pan Conradi mianowany jest posłem w Lizbonie a pan Sola Alvarez na miejsce pana Zayas posłem w Meksyku. Spokój panuje we wszystkich prowincjach.

Anglia.

(Naręczne dla ochotników. — Zamówienie dostawy żywności dla wojska.)

Minister wojny ogłosił reskrypt, według którego począwszy od 31. stycznia otrzyma każdy zaciągający się rekrut naręczne swęgotówką, a rząd postara się o zupełne dlań uzbrojenie i umundorowanie. Nie będzie już przeto nadal żadnego powodu do wyplacania artylerzystom i kawalerzystom większego naręcznego, i odtąd też pobierać będą przez cały ciąg wojny wszyscy rekruci jakiegokolwiek broni gotówką tytułem naręcznego 5 funtów szterlingów, ochotnicy zaś z milicyi 6 f. szt. — O legii cudzoziemskiej nie ma w reskrypcie żadnego wspomnienia.

Dziennik *Morning Post* donosi, że rząd ponowił na ciąg dalszy 6ciu miesięcy kontrakt z firmą paryską Challet i spółka, która potąd dostawiała dla armii i floty co miesiąca półtora miliona racyi jarzyny zasuszonej.

Francya.

(Liczne mianowania. — Nowiny dworu. — Nowiny teatr. — Środek na nosaciznę.)

Paryż, 31. stycznia. Kapitan okrętowy Protet mianowany został dowódcą eskadry francuskiej na zachodnich wybrzeżach Afryki. *Monitor* zawiera liczne mianowania w korpusie oficerów piechoty marynarskiej. — Na wczorajszym przedstawieniu *Korsarza* w wielkiej operze znajdowali się i Jch Mość Cesarstwo. — Na bulwarze sebastopolskim otworzą niebawem nowy teatr „Theatre du peuple.“ — Liczną gości na wczorajszym balu w Tuileryach podaje *Monitor* na 3000 osób. — Minister wojny polecił wypróbować przedłożony ministeryum środek zaradczy na nieuleczoną dotąd słabość końską, to jest nosaciznę. Wynalazca tego środka pan Fabre uleczył już zupełnie dwa nosate konie kirysyerskie przeznaczone na zabicie, z pięciu zaś innych, które powierzono jego opiece trzy widocznie do siebie przychodzą. Rząd zamysła podać później środek pana Fabre do publicznej wiadomości.

Włochy.

(Hr. Cavour do Paryża. — Księżna Belgiosa wraca.)

Z **Genuy** piszą do *Independant Belge* pod dniem 26. stycznia: Hrabia Cavour, który z margrabiem d'Azeglio zastępywać będzie Sardynię na kongresie pokoju, nie odjedzie pierwaj do Paryża, aż otrzyma zezwolenie senatu na uchwaloną w izbie deputowanych nową pożyczkę trzydziestu milionów. Spodziewają się tu z każdym dniem przybycia księżny Belgiosa, która za łaską J. M. Cesarza Franciszka Józefa powraca do Mediolanu po ośmioletniem wygnaniu.

Dania.

(Trybunał państwa otwarty.)

Z **Kopenhagi** donoszą z 30. stycznia. Dziś rozpoczęły się główne posiedzenia trybunału państwa. Prezydent zastrzegł sobie prawo cytowania obżałowanych osobiście. Akt oskarżenia już odczytano. Jutro dalszy ciąg posiedzeń.

Szwecya.

(Kredyt otwarty na obronę granic.)

Agenci Havas telegrafują z Hamburga pod dniem 28. stycznia: Wojenny zarząd szwedzki podniósł z skarbu państwa na obronę państwa 1,100.000 franków.

Rora.

(Nadzieja pokoju ożywiła handel i towarzysze życie w Petersburgu. — Książę Gorczaków u dworu. — Siła wojsk pozostałych w Krymie. — Rosya za pokojem.)

Petersburg, 26. stycznia Wzrastające z każdym dniem nadzieje pożądanego pokoju, wpięły nareszcie i na giełdę rosyjską. Towary rosyjskie mianowicie lój i konopie uzyskały w ostatnich czasach pokup nadzwyczajni podskoczyły znacznie w cenach. W samych dwóch ostatnich dniach zakupiono w Petersburgu 200 tysięcy pudów łoju po 135 rubliud. Usposobienie miasta zmieniło się widocznie od niejakiego czasu — Nowe nadzieje pokoju rozniecały chęci do zabaw i rozrywek dworu, i w kołach prywatnych poczynają się już zastosoowywać pory karnawałowej. Publiczność jest ciekawa na uroczystość ślubin wielkiego księcia Mikołaja z księżną Meklenburską Alexandą Petrowną. Skład dworu nowożeńców jest już uzupełniony.

— Zaraz po przybyciu sm z Krymu otrzymał książę Gorczaków postuchanie u Cesarza. Po dłuższem zatrzymaniu się u Cesarza, udał się potem do wielkiego księcia Michała i innych znakomych mężów stanu. Według źródeł urzędowych zostawił książę Gorczaków generałowi Lüders mię składającą się z 4, 5, 10, 11, 16, i 17 dywizyi piechoty razem (24.000 żołnierza) z 15 dywizyi rezerwowej (4000 ludzi) wraz należąciami do niej batalionami strzelców, artyleryi i jazdy, z druży pułku 38 i 54, (7000 ludzi) z milicyi kałuskiej, z dwóch pułków drugiej brygady szóstej dywizyi piechoty (2000 żoł.) z jednej brygady 2 dywizyi dragonów (2 pułki 1600 żoł.) Oprócz tego stoją przy Sarabus i Troch-Ablaw druga i trzecia dywizya grenadyerów (8000 żołnierza wyborowego) pułk 12 dywizyi piechoty (2000 żoł.), 39, 40, 41 i 42 pułk drużyn kurskich 4000 ludzi. Cała artylerya wynosi 280 dział. Korpusy zaś obserwacyjne przy Kerczu, Teodzyi i Eupatoryi nie są w to wliczone.

— Korespondencya dziennik *Le Nord*, datowana z 20. b. m. z Petersburga, wyświeca obustronne stanowisko mocarstw wojujących i mówi między innymi:

„... Sytuacya stała się bardzo niebezpieczną; tranzakcyje polityczne zmusiły Rosyę do wojny obronnej, to jest do najszkodliwszego systemu prowadzenia wojny, bo nie pozwala popierać korzyści, jakieby broń w opozycji odiosła. Wybrzeża niezmiernie rozciągłości były narazone na atak nieprzyjaciela i wymagały ku obronie wielkich korpusów armii. Prowadzenie wojny nie rokuje dla Rosyi żadnych korzyści, a szczęśliwy postęp nieprzyjaciela mógłby się stać dla niej niebezpiecznym. Za wypadki wojenne nikt nie może zaręczyć, a Rosya nie mogłaby w żaden sposób zyskiwać, lecz tylko tracić.

Polityczna jej sytuacya jeszcze szkodliwszą się okazała, gdyż Rosya sama jedna za siebie stanęła. Wielkie ofiary stały się koniecznością, a w owym skutku zapowiadają się miano znaczące... Nadeszła chwila wielkiego postanowienia, chwila usunąć wszelkie obawy, i dla tego podała Rosya rękę swym przeciwnikom, gdy się tego najmniej spodziewali. W takim postanowieniu więcej jest wielkości umysłu, niż by miano prowadzić wieloletnie boje. Rosya nie pokłada żadnej wartości w kilku kwadratowych milach kraju mniej lub więcej; nie będą one przeszkodą pokoju, jeżeli odstąpienia zażądają w imieniu pokoju Europy, i w rekojmię szczeroci, na której, jak sama wyrzekła Rosyi, zależy.“

Księstwa Naddunajskie.

(Otwarcie dywanu wołoskiego. — Wykupno Cyganów z poddaństwa. — Pomiar i tryangulacya Wołoszczyzny.)

Bukareszt, 14. stycznia. Posiedzenia dywanu rozpoczęły się z dniem dzisiejszym. Po wysłuchaniu uroczystego nabożeństwa w kościele katedralnym o 10. godzinie rano zebrał się członkowie w sali obradnej, a wielki Logothet, sekretarz stanu Alexander Plagino odczytał poselstwo księcia Stirbeja następującej treści: Budżet pokazuje tak znaczną przewyżkę dochodu, że po pokryciu wszystkich wydatków na rok 1855 pozostaje jeszcze 2½ mil. piastrow. Co do długu państwa zwiększonego wojskową okupacyą całego kraju, stara się rząd wszelkimi siłami wyjednać dla kraju zasłużone wynagrodzenie i słusne powrócenie poniesionych kosztów. Zupełne zniesienie niewolnictwa cyganów w dokończenie rozpoczętego jeszcze w r. 1847 dzieła pokazało się koniecznym potrzebem. — Ażeby wejść w bezpośrednie stosunki z towarzystwami i przedsiębiorstwami, któreby zechciały przyjąć na siebie budowę dróg żelaznych i oświetlenie miasta gazem, mianowany jest osobny rządowy komisarz. Dywan będzie musiał naradzać się względem kosztów i wydatków, które pociągnie za sobą spłaszczenie i zrównanie ziemi pod szyny kolei żelaznej.

— Według doniesienia z Bukaresztu będą właściciele uwolnionych Cyganów w następujący sposób wynagrodzeni: Za tych cyganów, którzy po wsiach mieszkają i trudnią się jakim rzemiosłem, po 8 dukatów od głowy, za tych zaś, którzy przeciągają z miejsca na miejsce i prowadzą pewien rodzaj życia nomadów, łajaszami zwanych, po 4 dukaty od głowy. Kalčki i niemowlęta stanowią wyjątek, a rząd za nich nie nie spłaca; są jednak wolni jak drudzy. — Podatki, które potąd wypływały od cyganów w dobrach klasztornych, wynoszą rocznie 295.330 piastrow. Na spłatę dostarczy kasa rządowa 200.000, a fundusz religijny 100.000 piastrow. A że ta suma nie jest dostateczną, więc rząd chce wydać właścicielom obligacye państwa od 100 do 1000 p. z rocznym 10 pCt. Za dziesięć lat będzie indemnizacya umorzona.

— **Z Bukaresztu** donoszą: Stosownie do wezwania c. k. rządu austriackiego oświadczył rząd tutejszy jeszcze roku zeszłego, że poda wszelką pomoc z swej strony w sprawie zamierzonego pomiaru geodezyjnego i tryangulacji Wołoszczyzny. Dzięki usiłowaniu zajmujących się tem c. k. oficerów austriackich, można już teraz przystąpić i do sporządzenia dokładnej mapy księstwa wołoskiego. Jak słyhać, przyjął rząd tutejszy na siebie połowę kosztów, a mapa ma być w przeciągu roku skończona. Do pracy tej przeznaczono potrzebną liczbę inżynierów wojskowych. Trigonometrycznego pomiaru Wołoszczyzny potąd jeszcze nie było; pomiar zaś Multan odbył się jeszcze za Cesarza Józefa, i uważany jest dotychczas za dokładny i dostateczny.

Grecya.

(Bal u dworu. — Szkoła agronomiczna.)

Ateny, 18. stycznia. W uroczystość greckiego nowego roku odbył się u dworu po solennem nabożeństwie wspaniały bal na którym znajdował się aż do końca turecki poseł pan Riza Bej. Bal rozpoczęła Królowa tańcem polonesa z posłem francuskim, z Riza Beyem tańczyła drugiego kadryla. Rząd rozesłał okólnik między wszystkich prefektów na prowincyi z poleceniem, ażeby zbierali po pojedynczych gminach dobrowolne datki na utrzymanie jednego ucznia z każdej gminy w agronomicznej szkole w Koryncie. Rząd chce wpłynąć tym sposobem na polepszenie gospodarstwa i uprawy roli.

Turcya.

(Turcy za pokojem, mniej Grecy. — Zbieranie się wojsk nad Dunajem.)

Do Marsylii telegrafują pod dniem 30. stycznia: Według doniesień konstantynopolskich oznajmił pan baron Prokesh-Osten Sultaniowi przyjęcie propozycyi austriackich dopiero dnia 17. stycznia. Turcy przyjęli wieść tę z widoczną radością, Grecy zaś z wielkiem powątpiewaniem. — Odnoga Kinburnska i Odeska zamarzyła zupełnie, natomiast jednak zeszło zimno w Krymie. — *Journal de Constantinople* donosi, że za Kamara odkryto przypadkowo obfitą żyłę kamiennego węgla. Żołnierze z inżynierii francuskiej zajmują się teraz odszukaniem kierunku dalszego biegu.

Do *Independance Belge* piszą z Konstantynopola z 17. stycznia: Poseł angielski wyprawił przedwczoraj wielką ucztę dyplomatyczną, po której nastąpił świetny bal. Z dygnitarzy tureckich byli zaproszeni minister spraw zewnętrznych Ali Ghalib Basza i minister wojny. Ministra tego się niespodziewano, bo mniemano, że się powaśnił z Lordem Redcliffe.

— Donoszą z Sylistryi pod dniem 14. stycznia: „Z rozpisanym liwerunków angielskiej i francuskiej intendatury można wnosić, że w krótkim czasie wkroczą większe korpusy wojska do tutejszych okolic Hirsowy, Matezynu, Izakeczy i Tulczy. — Większe i mniejsze oddziały wojska przybywają prawie co tygodnia z Krymu: i tak dnia 10. przybył pułk piechoty egipskiej, który rozłożono w Szumli i Rasgradzie. Komendant fortecy Szumli widząc, iż nie może zapobiedz excesom angielsko-tureckiego kontyngensu, był zmuszony podać do naczelnej komendy swojej o dymisyje. — W niektórych miejscach tutejszego dystryktu pojawiła się niedawno między bydłem zaraza“.

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Niszczenie doków. — Zabawy obozowe.)

Pisza do gazety *Times* z obozu sebastopolskiego pod dniem 14. stycznia. Burzenie i wywracanie doków nie ustaje dotąd. Właśnie w sobotę wysadzono za pomocą 11 min 8000 funtów prochu jedną stronę doku w powietrze. Eksplozja udaje się zawsze, a odbudowanie zniszczonych dzieł obronnych będzie niepodobnem. Samo bowiem usunięcie gruzów i runowiska wymagałoby więcej kosztu i czasu, niżli całkiem nowa budowa. Podczas ostatniej eksplozji zachowali się Rosyanie nieczynnie, i po dokonaniem dopiero dziele rozpoczęli słaby ogień, skierowany po większej części na tak zwaną francuską część miasta. Spodziewają się, że za miesiąc nie będzie już ani jednego doku w Sebastopolu. — Z Kerczu donoszą pod dniem 8. stycznia, że obwarowanie twierdzy tej nie pozostawia już nic do życzenia. Załoga może być zupełnie spokojna, a Rosyanie nie pomyślały nawet o napadzie. W Jeni-Kale zaklinają oficerowie nudy zimowe widowiskami w teatrze i wyścigami konnemi. — Z początku bawiono się w łowy, okolica opływała w zające, lecz charty angielskie i strzelba tatarska przerzedziła ich wkrótce tak, że teraz kosztuje jeden zajac na targu w Kerczu pięć sispensów.

Według doniesień z Konstantynopola z dnia 21. stycznia zamierzali Rosyanie napaść dnia 9. stycznia Kercz od strony morza po grubym lodzie. Czujność jednak jenerała Vivian przeszkodziła zamachowi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Do Wiednia nadeszła dnia 1. lutego z Warszawy telegrafem wiadomość, że feldmarszałek książę Paskiewicz tego dnia o godzinie 10ej rano po długich i ciężkich cierpieniach zakończył życie.

Berlin, 31. stycznia. Król. saski minister p. Beust przybył do Berlina. *Kreuzzeitung* sądzi, że p. Beust przybył, by się porozumieć względem przyszłego postępowania w obec propozycyi, które Austria przedłożyła ma związkowi niemieckiemu.

Paryż, 3. lutego. Wczorajszy *Monitor* ogłasza dłuższy artykuł, w którym powiada między innymi: Rosya przystępuje do pięciu propozycyi przedłożonych ze strony Austrii za porozumieniem się z Francją i Anglią. Te propozycye służą mają za preliminaria pokoju.

To przystąpienie Rosyi bez zastrzeżenia (sans réserve) sformułowane jest w nocie do hrabi Walentego Esterhazy i w depeszy, którą książę Gorczakow, minister rosyjski w Wiedniu zakomunikował hrabi Buol. Rząd rosyjski zaproponował podpisanie protokołu w Wiedniu na potwierdzenie swego przystąpienia, a oraz by uchwalić, że pełnomocnicy zbiorą się w przeciągu trzech tygodni dla podpisania preliminaryjnego pokoju, dla zawarcia rozejmu i dla otwarcia układów ogólnych.

Rząd angielski wyraził życzenie, ażeby się konferencya odbyła w Paryżu. Rząd austriacki przyjął chętnie tę propozycyę. Pełnomocnicy zjadą się więc w stolicy Cesarstwa. Protokół zatwierdzający przyjęcie ze strony mocarstw podpisano dnia 31. stycznia w Wiedniu. Pełnomocnicy mocarstw, które będą miały udział w układach, zjadą się przed 20. lutego w Paryżu.

Londyn, 2. lutego. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej oświadczył lord *Palmerston* w odpowiedzi na interpelacyę pana *Duncombe*, że rząd niema zamiaru przedłożyć izbie bil względem cudzoziemców. Przytem oznajmił, że Austria zezwoliła, ażeby pułkownik *Türr* pozostał na dal w służbie angielskiej. *D'Israeli* zapowiedział, że w przyszły poniedziałek zwróci uwagę izby na pożyczkę turecką.

Morning Post sądzi, że w krótkce zawarty będzie rozejm do pewnego terminu. Dokładne warunki rozejmu nie są jeszcze oznaczone, ale ograniczać się będą zapewne tylko na działania lądowe, kolizye bowiem na morzu są niepodobne, a na wypadek, gdyby przed wiosną (nim lody puszcza na Bałtyku) niezawarto pokoju, blokada nieustanie.

Rzym, 31. stycznia. Ukonstytuowało się towarzystwo budowy kolei żelaznej z Rzymu do Bononii i Ankony. Inżynier Eskara objął dyrekcycę.

Genoa, 30. stycznia. Rząd potwierdził plan założenia końskiej kolei żelaznej przez Mont Cenis; budowa wkrótce ma być rozpoczęta.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 6. lut. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: półkorzec pszenicy (79 funtów więd.) 5r.18k.; żyta (71 funtów) 3r.45k.; owsa (39 funtów) 1r.48k.; hreczki 3r.18k.; kartofli 2r.15k.; — więd. cetnar siana 50k.; okotów 47¹/₃k.; — sąg drzewa bukowego 15r., sosnowego 11r.36k. m. k. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 6. lutego. Spęd bydła rzeźnego na targu poniedziałkowym liczył 137 wołów, których w 6 stadach po 11 do 32 sztuk z Rozdołu, Dawidowa, Płuhowa, Szczereca, Stryja i Bóbrki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 113 sztuk na potrzeb miasta, i płacono za woła, mogącego ważyć 13³/₄ kamieni mięsa i 1¹/₄ kam. łożu, 71r.; sztuka zaś, którą szacowano na 17 kamieni mięsa i 2¹/₂ kam. łożu, kosztowała 96r. mon. kon.

Kurs lwowski.

Dnia 6. lutego.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	56	5	—
Dukat cesarski	4	58	5	2
Półimperyal zł. rosyjski	8	33	8	38
Rubel srebrny rosyjski	1	39 ¹ / ₂	1	40 ¹ / ₂
Talar pruski	1	33	1	35
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.)	88	36	89	7
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne)	75	50	76	30
5% Pożyczka narodowa) kuponów	85	36	86	18

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. lutego.

Oblig. długu państwa 5% 84¹/₄; 4¹/₂ 74¹/₂; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2¹/₂ —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. 222; z r. 1839 137¹/₄. Wied. miejsko bank. — Węgiers. obl. kamery nadw. — Akcyje bank. 103 t. Akcyje kolei półn 2475. Głognickiej kolei żelaznej — Odenburskie — Budwajskie — Dunajskiej żeglugi parowej 655. Lloyd 467¹/₂. — Galic. listy zast. w Wiedniu — Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 487¹/₂ złr.
Amsterdam 1. 2. m. 88¹/₈. Augsburg 107¹/₈ 3. m. Genoa — 1 2. m. Frankfurt 105¹/₂ 2. m. Hamburg 78¹/₈ 2. m. Liworno — 1 2. m. Londyn 10 — 26. l. m. Medyolan — l. Marsylia 123¹/₂ l. Paryż 124. Bukareszt 258. Konstantynopol 468. Smyrna —. Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77¹/₂. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 105. Pożyczka narodowa 86³/₁₀. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 363¹/₂ fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 283¹/₂.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. lutego.

PP. Tustanowski Aleksander, pens. registrant obw., z Sambora. — Nahurowski Jan, z Kropiwnika. — Łączyński Józef, z Batiatycz. — Medwey Franciszek z Więdnia. — Kieszkowski Józef, z Hruszaty. — Wysocki Floryan, z Hrehorowa. — Rodkiewicz Józef, z Łyskowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. lutego.

PP. Zawadzki Seweryn, do Firlejówki. — Halbknapp, c. k. kapitan i Kohl c. k. podporuczn., do Złoczowa. — Mayer c. k. podporuczn., do Tarnopola. — Faber c. k. poruczn., do Tarnowa. — Pietruski Oktaw, c. k. radca sądu obw., do Sambora. — Bartmański Feliks, do Dublan. — Januszewski Stanisław, do Dobrzana.

Przegląd

zmian meteorologicznych we Lwowie w roku 1855.

Wstępna uwaga: *Wszystkie miary są paryskie; stan barometru obliczono na 0 temperaturę; stopnie termometru podług Reaumura; wilgoć powietrza według skali Schönbeina podzielonej na 10⁰, a cyanometer według skali Saussura, zawierającej 53⁰.*

Rok meteorologiczny od 1. grudnia 1854 po koniec listopada 1855; do zimy liczą się miesiące: grudzień, styczeń, luty; do wiosny: marzec, kwiecień, maj; do lata: czerwiec, lipiec, sierpień; do jesieni zaś: wrzesień, październik i listopad.

Dla dokładniejszego przeglądu zmian meteorologicznych z przeszłego roku, porównano obliczone w przecięciu dwudziesto-letnie spostrzeżenia.

Średni stan barometru był

w zimie	324. ⁰⁰ 907	przeciw 20 letn. przecięciu o	2. ⁰⁰ 395	niz.
na wiosnę	324. ⁰⁰ 904	"	1. ⁰⁰ 219	"
w lecie	326. ⁰⁰ 337	"	0. ⁰⁰ 028	"
w jesieni	327. ⁰⁰ 009	"	0. ⁰⁰ 118	"
w całym roku	325. ⁰⁰ 539	"	1. ⁰⁰ 141	"

Ostateczności jego były:

w zimie	331. ⁰⁰ 56	d. 7. styczn., a	314. ⁰⁰ 59	d. 2. styczn.
na wiosnę	331. ⁰⁰ 81	d. 31. marca, a	316. ⁰⁰ 60	d. 10. kwiet.
w lecie	329. ⁰⁰ 51	d. 30. sierp., a	322. ⁰⁰ 15	d. 11. lipca
w jesieni	333. ⁰⁰ 53	d. 11. listop., a	320. ⁰⁰ 30	d. 12. paźdz.

Największa, całoroczna chwiejność słupa żywego srebra wynosiła przeto 18.⁰⁰94.

Średnia temperatura była:

w zimie	— 3 ⁰ .89	przeciw 20-letn. przecięciu o	0 ⁰ .72	zimniejsza
na wiosnę	+ 5 ⁰ .98	"	0.45	cieplejsza
w lecie	+ 16 ⁰ .02	"	2.36	"
w jesieni	+ 6 ⁰ .84	"	0.59	"
w całym roku	+ 6 ⁰ .24	"	0.65	"

Ostateczności jej były:

w zimie	+ 4 ⁰ .0	d. 10. grud., a	— 17 ⁰ .8	d. 21. lutego.
na wiosnę	+ 23.4	d. 31. maja, a	— 10.8	d. 1. marca
w lecie	+ 26.9	d. 5. sierpnia, a	+ 7.0	d. 18. sierpnia
w jesieni	+ 20.6	d. 4. wrześn., a	— 8.8	d. 26. listopada

Największa całoroczna zmiana temperatury wynosiła przeto 44.⁰⁰7.

Średnia ciężkość wyziewów była w zimie 1.⁰⁰303, na wiosnę 2.⁰⁰704, w lecie 5.⁰⁰511, w jesieni 3.⁰⁰014, w całym roku 3.⁰⁰133.

Ostateczności jego były w zimie 2.⁰⁰24, dnia 15. lutego, a 0.⁰⁰28 dnia 10. lutego, na wiosnę 6.⁰⁰53 dnia 31. maja, a 0.⁰⁰67 dnia 1. marca, w lecie 9.⁰⁰44 dnia 25. sierpnia, a 2.⁰⁰78 dnia 28. czerwca, w jesieni 6.⁰⁰68 dnia 5. września, a 0.⁰⁰72 dnia 26. listopada, przeto całoroczna, największa zmiana jego 9.⁰⁰16.

Średnia wilgość powietrza wynosiła w zimie 86.37, na wiosnę 76.33, w lecie 72.49, w jesieni 78.41, w całym roku 78.45.

Ostateczności jej były w zimie 100.0 dnia 22. i 23. lutego, a 57.0 dnia 16. stycznia, na wiosnę 98.1 dnia 26. kwietnia, a 32.7

dnia 25. maja, w lecie 96.8 dnia 11. sierpnia, a 29.4 dnia 17. czerwca, w jesieni 100.0 dnia 23. listopada, a 24.9 dnia 27. września, całoroczna, największa zmiana jej była 75.1.

Ilość spadłego deszczu i śniegu wynosiła w zimie 66.⁰⁰04 naprzeciw 20-letniemu przecięciu 29.⁰⁰44 więcej, a na wiosnę 137.⁰⁰66 naprzeciw 20-letn. przecięciu 66.⁰⁰67 więcej, w lecie 93.⁰⁰61 naprzeciw 20-let. przecięciu 15.⁰⁰18 mniej, w jesieni 26.⁰⁰34 naprzeciw 20-letn. przecięciu 22.⁰⁰10 mniej, w całym roku 323.⁰⁰65 = 26.⁰⁰11.⁰⁰65 naprzeciw 20-letn. przecięciu 21.⁰⁰65 więcej.

Wysokość spadłego śniegu była w zimie 621.⁰⁰, na wiosnę 279.⁰⁰, w lecie — w jesieni 9.⁰⁰, w całym roku 288.⁰⁰ = 24.⁰⁰.

Dżdżystych i śnieżnych dni było w zimie 53, między temi 45, w których także śnieg padał, na wiosnę 48, między temi 16, w których śnieg prószył, w lecie 38, w jesieni 26, między temi 2, w których śnieg padał, w całym roku 165, między temi 63, w których śnieg padał, naprzeciw 20letniemu przecięciu 45 dni dżdżystych i śnieżnych, a 9 śnieżnych dni więcej.

Burz było w zimie	1	grad.	—	mgieł	11
na wiosnę	7	"	—	"	2
w lecie	12	"	1	"	1
w jesieni	1	"	1	"	7
w całym roku	21	"	2	"	21

naprzeciw 20letn. przecięciu 5 burz więcej, 1 grad więcej, 26 mgieł mniej.

Średni stan Ozonometru był w zimie 5.08, na wiosnę 6.32, w lecie 5.22, w jesieni 5.74, w całym roku 5.59.

Średni stan cyanometru pokazywał w zimie 8.02, na wiosnę 8.45, w lecie 6.54, w jesieni 7.35, w całym roku 7.59.

Pochmurność dzieliła się w następujący sposób:

	całkiem pog. dni mało poch.		mocno poch.		całkiem poch.	
w zimie było:	1,	13,	32,	44		
na wiosnę "	—	18,	49,	25		
w lecie "	5,	28,	52,	7		
w jesieni "	5,	18,	52,	16		
w całym roku	11,	77,	185,	92		

przeciw 20letn. przecięciu 3 mniej, 42 mniej, 7 więcej, 28 więcej

Wiatr był co do siły swej prawie całkiem słaby i mierny, i podniósł się do większej gwałtowności tylko w styczniu, wrześniu i październiku, a to w trzech miesiącach jako Zachodni.

Stosunek jego co do kierunku był następujący:

	półn.		półn.-zach.		zach.		poł. zach.		poł.-wsch.		wsch.		pół.-wsch.	
w zimie . . .	3.3	8.1	7.7	0.8	0.35	2.4	0.9	3.2						
na wiosnę . .	5.1	5.7	7.6	2.8	2.6	1.3	1.2	1.3						
w lecie . . .	4.7	4.5	8.1	4.6	2.9	0.3	1.7	0.5						
w jesieni . .	1.7	1.9	8.5	7.4	5.0	1.1	1.1	0.6						
w całym roku	14.9	20.2	31.9	15.6	10.8	5.1	4.9	5.6						

Poprzedzający kierunek został przeto jak zwykle zachodni.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 5. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.94	— 8.9 ⁰	92.9	południowy	sł. pogoda
2. god. popoł.	328.88	— 2.8 ⁰	68.2	połud.-zach.	cich.
10. god. wiecz.	329.14	— 3.9 ⁰	76.6	zachodni	sł.

T E A T R.

Jutro 8. lutego:

„Dzwonnik kościoła Św. Pawła.“

Dramat z francuskiego Alex. Dumasa w 4 aktach z prologiem.

KRONIKA.

Dyrekcya Ochronki małych dzieci i niemowląt podaje następujący wykaz tego, co przyniósł bal d. 20. stycznia r. b. dany na dochód tego zakładu, i pragnie przytem wynurzyć publiczności powtórnie wdzięczności za jej życzliwość i łaskę wyświadczoną, a oraz tem samem sprostować mylne liczby i podania korespondentów do obcych dzienników.

Bal Ochronki dzieci i niemowląt z dnia 20. stycznia przyniósł ogółem „brutto“	1616	złr. 10	kr.
mianowicie ze sprzedaży 574 pojedynczych biletów po 2 złr.	1148	"	"
wpłynęło	215	"	"
ze sprzedaży potrojnych familijnych 129 biletów po 5 złr.	25	"	"
z odnagicie buffetu	228	"	10
Nadpłatą od szczególniejszych dobrodziejów wpłynęło			

Razem 1616 złr. 10 kr.

Na urządzenie i wystawne przyozdobienie sali, o czem kronika bliżej doniosła (ob. nr. 17 Gaz. Lw.) wydane 595 złr. 47 kr.

Czystego zatem dochodu z tego balu, zawdzięcza zakład łasce publiczności 1020 złr. 23 kr.

Przeniesienie stolicy apostolskiej z Rzymu do Avignonu za czasów Klemensa V. r. 1309 przerwało zbiór ważnych dokumentów pod nazwą „regesłów“ w tajnym archiwum Watykanu. Dopiero za powrotem papieżów do Rzymu uzupełniać je zaczęto i tak szło aż po dzisiejsze czasy. Tem ważniejszym więc staje się teraz odkrycie papierów, które kompletują po części pierwsze lata przerwy. W bibliotece Watykanu natrafiono przypadkowo na stos papierów, zawierający ważne rozporządzenia Klemensa V. w sprawach kościelnych. Rozporządzenia te znane są w historii pod nazwą Klementynów. Oprócz tego odkryto jeszcze inne ważne dokumenta, odnoszące się do soboru kościelnego w Vienne i do zniesienia zakonu Templaryszów.